

«ԱՌՈՒՏԻՋՄ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ ՈՒՆԵՑՈՂ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄ» ԾՐԱԳՐԻ

Երկրորդ եռամսյակի հաշվետվություն

Մ Ի Զ Ո Յ Ա Ռ ՈՒ Մ Ն Ե Ր

NN Ը/Կ	Դրամաշնորհի միջոցների հաշվին իրականացվող միջոցառման								
	Անվանումը	Նկարագիրը	Կազմակերպության կողմից կատարման ենթակա գործողությունները	Ակնկալվող արդյունքները և դրանց գնահատման չափանիշները	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Ոչ ֆինանսական ցուցանիշներ			
						Պլանավորված արդյունքը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	Փաստացի արդյունքը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	Պլանավորված և փաստացի արդյունքների տարբերությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	Պլանավորված և փաստացի արդյունքների տարբերության պատճառը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար
1.	Աուտիզմ և այլ խանգարումներ ունեցող երեխաների դիտարկում, կարողությունների գնահատում, զարգացման և վարքային ծրագրերի կազմում:	Աուտիզմ և այլ խանգարումներ ունեցող երեխաների դիտարկում, կարողությունների գնահատում, զարգացման և վարքային ծրագրերի կազմում:	Հարցազրույց ծնողների հետ Երեխայի վարքի դիտարկում Երեխայի նախնական գիտելիքների և ունակությունների գնահատում և	Կենտրոնի սաներ 01.04.2026թ զնահատումը իրականացվում է 30.06.2026 թ. VB-MAPP գնահատման գործիքով, որի հիմնական արդյունքը զարգացման փուլերի գնահատումն է:Այն իր մեջ ընդգրկում է,զարգացման հիմնական 170 հմտություններ, որի հիմքի վրա կազմվում է, երեխայի անհատական զարգացման ծրագիրը:		100	100		

			անհատական ծրագրի կազմում:						
2.	Լոգոպեդական ծառայություն խոսքային և ոչ խոսքային հաղորդակցման և շփման ունակությունների զարգացում: Այլընտրանքային հաղորդակցման համակարգերի ուսուցանում	Իրականացվում է ինչպես վաղ տարիքում գտնվող սաների համար, որն ապահովում է խոսքային հմտությունների զարգացման լավագույն արդյունավետություն, այնպես էլ՝ նպատակ ունենալով քարելավել և զարգացնել ֆունկցիոնալ հաղորդակցման հմտությունները:	1. Խոսքի զարգացման վաղ միջամտություն 2. Ֆունկցիոնալ հաղորդակցման հմտությունների ուսուցում և զարգացմանը. 3. Այլընտրանքային և հաղորդակցման համակարգերի՝ նկարային փոխանակում, ժեստային համակարգ և այլն, ուսուցում	Կենտրոնում երեխաների ձայնային նմանական համակարգը գնահատվում է VB-MAPP- ի «Վաղ էքոիկ հմտությունների գնահատման» (EESA) թեստի միջոցով (Sundberg, 2008): Աշխատանքի արդյունքում ձևավորվում են ֆունկցիոնալ հաղորդակցման հմտություններ:	01.04.2026թ. 30.06.2026թ	80	80		
3.	Երեխաների ներառումը հանրակրթական համակարգ	Կենտրոնի հանրակրթական ներառման ծրագիրը ուղղված է աջակցելու աուտիզմ ունեցող սովորողների ներառմանը հանրակրթական հաստատություններ՝ այցերի, խորհրդատվությունն երի, մեթոդական աջակցության միջոցով	Մասնագետները հանրակրթական հաստատությունն երում իրականացնում են իրազեկում, խորհրդատվությո ւն, մեթոդական աջակցություն, վերապատրաստո ւմներ ուսուցիչներին և մասնագետներին :	Ներառման ծրագրի հիմքում ընկած են այն կենսական նպատակների իրականացումը, որոնք հնարավորություն կտան հաղթահարելու զարգացման յուրատիպությունից ի հայտ եկած դժվարությունները հանրակրթական միջավայրում՝ հաղորդակցման և շփման հմտություններ, ընկերական ջերմ կապերի ստեղծում, հասարակական նորմերի յուրացում, նոր հետաքրքրությունների,	01.04.2026թ 30.06.2026	40	40		

				ակադեմիական գիտելիքների ձեռքբերում:					
4.	Կիրառական Վարքային Վերլուծություն (ABA)	ԿՎՎ-ն ատտիզմ և զարգացման խանգարում ունեցող երեխաների ուսուցման մեթոդ է, որն հիմնված է միջավայրի և վարքերի ֆունկցիոնալ կապերի վրա:	ABA-ը ուղղված ինչպես խնդրահարույց վարքերի նվազեցմանը, այնպես էլ սոցիալապես նշանակալի վարքաձևերի ուսուցմանը: Յուրաքանչյուր հմտություն քաժանվում է ուսուցանելի մասերի և անհատապես ուսուցանվում է:	Երեխան սկսում է փոքր հմտությունների յուրացումից և աստիճանաբար սկսում է սովորել ավելի բարդ հմտություններ, քանի որ յուրաքանչյուր նախորդ փոքրիկ հմտությունը հաջորդի հիմքն է հանդիսանում:	01.04.2026թ 30.06.2026թ	100	100		

5.	Երաժշտական թերապիա	Երաժշտական թերապիան հնարավորություն է տալիս աուիտիվ մով սաներին ինքնաարտահայտվել, սովորել վարքի և հույզերի ինքնավերահսկողությ ուն՝ երաժշտության միջոցով:	Երաժշտական ստեղծագործություն ների ունկնդրում, ծանոթացում երաժշտական գործիքներին, տարբեր երաժշտական գործիքների կիրառում, երգեցողություն, երաժշտության ներքո ոլիմիկ շարժումների կատարում:	Խթանում է շարժողական Ֆունկցիաները, շտկում և զարգացնում զգայական ֆունկցիաներն ու հնարավորությունները, խթանում է խոսքի զարգացումը, կարգավորում է խոսքի տեմպը, ոլիմը, շեշտադրությունը, տեմբրը, արտահայտչականությունը, հարստացնում է սոցիալական միջավայրի հետ փոխազդեցության փորձը:	01.04.2026թ 30.06.2026թ	75	75		
	Արտթերապիա	Արտթերապիան օգնում է նվազեցնել սանի անհանգստությունը և թույլ է տալիս նրան շփվել հասարակության հետ, ինքնաարտահայտվել:	Ջարգացնում է ինքնակառավարմ ան և ուշադրությունը կենտրոնացնելու կարողություններ Ջարգացնում է երևակայությունը, տարածական ընկալումը:	Ջարգացնել երևակայությունը և մտածողությունը: Ինքնաապսարկման, ինքնակառավարման և պատշաճ միջանձնային հարթերություններ հաստատելու հմտությունների ձևավորում և զարգացում:	01.04.2026թ 30.06.2026թ	80	80		

Կավաթերապիա	Կավաթերապիայի միջոցով հնարավոր է դառնում դրական ազդել երեխայի տրամադրության, մտածողության, երևակայության վրա, նվազեցնել նյարդա-հոգեկան լարվածությունը, հաղթահարել վախերն ու անվստահությունը:	Նվազեցնում է նյարդային լարվածությունը, Զարգացնում է ձեռքերի մանր մոտորիկական և ստեղծագործական կարողությունները:	Կավաթերապիային դրական ազդեցություն է ունենում սանի տրամադրության, մտածողության, երևակայության վրա, նվազեցնում է նյարդա-հոգեկան լարվածությունը, օգնում է հաղթահարել վախերն ու անվստահությունը:	01.04.2026թ 30.06.2026թ	90	90		
Օկուպացիոն թերապիա (էրգոթերապիա)	Օկուպացիոն թերապիան թերապևտիկ միջամտություն է, որը քաջահայտելով երեխայի ունակություններն ու հնարավորությունները՝ անդրադառնալով կյանքի այնպիսի ոլորտներին, ինչպիսիք են խոհանոցային հմտությունները, ինքնախնամքը, խաղը, հանգստի կազմակերպումը, սոցիալ-	Սովորոցնել երեխաներին ինքնուրույն կենցաղավարույթ լան:	Զգայական ինտեգրում, Զբաղվածություններ, Կենցաղային հմտությունների ձեռքբերում, Ինքնախնամք:	01.04.2026թ 30.06.2026թ	100	100		

	հասարակական կյանքին մասնակցությունը:							
Պարային թերապիա	Պարային թերապիան՝ ուղղված է երեխայի էմոցիոնալ, ֆիզիկական, սոցիալական և կոգնիտիվ ինտեգրմանը: Պարային թերապիան նպաստում է կոգնիտիվ, էմոցիոնալ հոգեկան ոլորտների զարգացմանը, ինչպես նաև սոցիալական, ֆիզիկական գործունեության զարգացմանը: Զարգացնում է մարմնի	Սովորեցնել երեխային զգալ երաժշտությունը, ռիթմը և արտահայտել հույզերը:	Պարային թերապիաի նպատակն է՝ շտկել և զարգացնել երեխայի շարժողականությունը:	01.04.2026թ 30.06.2026թ	90	90		

		սահմանների ու հնարավորություննե րի ճանաչողությունը:						
Թերապիա շան միջամտությամբ	Շան միջամտությամբ թերապիան՝ օգնում է նվազեցնել րացասական հոյզերը, բարելավել տրամադրությունը, , զրոսանքների և խաղերի միջոցով բարձրացնել շարժունակությունն ու ակտիվությունը և այլն: Կենդանիների հետ դրական փոխազդեցություններ ը կարող են հանգեցնել սթրեսի նվազեցման :	Կազմակերպել թերապիա և զրոսանքներ շան հետ բարձրացնելով երեխայի ակտիվությունը և շարժողականությու նը:	Կենդանիները՝ մասնավորապես շները մեծ օգնություն կցուցաբերեն շահառուների հոգեբանական, ֆիզիկական, էմոցիոնալ բնույթի խնդիրների նվազեցմանը կրթելավեն սոցիալական հմտությունները և հաղորդակցությունը:	01.04.2026թ 30.06.2026թ	70	70		
6. Հանրապետական մանկավարժահոգեբ անական կենտրոնին ուսումնական և տարածքային հաստատությունների մանկավարժահոգեբ անական	Աջակցություն հանրակրթական ուսումնական հաստատություննե րին, առուտիզմ ունեցող երեխաների՝	Աջակցություն հանրակրթական ուսումնական հաստատություննե րին, մանկավարժահոգե	Հանրապետական մանկավարժահոգեբանական կենտրոնին և տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների մասնագետների գիտելիքների և	01.04.2026թ 30.06.2026թ	4	4		

	աջակցության ծառայություններին աջակցություն:	կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի գնահատմանը, և մանկավարժահոգեբա նական աջակցության ծառայությունների տրամադրում: Աջակցություն Հանրապետական մանկավարժահոգեբա նական կենտրոնին և նական կենտրոնին և տարածքային մանկավարժահոգեբա նական աջակցության ծառայություններին:	քանական աջակցության տրամադրում: Խորհրդատվական աջակցություն և փոխայցեր Հանրապետական մանկավարժահոգե բանական կենտրոնին և տարածքային մանկավարժահոգե բանական աջակցության ծառայություններին :	փորձի ավելացում և զարգացման խանգարումներ ունեցող սովորողներին կրթության մեջ ներգրավելու հարցում:					
7.	Սոցիալականացման ծրագիր	Իրականացնել սոցիալ- հոգեբանական աշխատանք աուտիզմով երեխաների հետ, որի նպատակն է նրանց սոցիալականացումն ու ներառումը հասարակություն: Նպաստել երեխաների ինքնուրույնության զարգացմանն ու հասարակության մեջ ներգրավվածությանը:	Երեխաների ներգրավվումը հասարակական կյանքում: Բարձրացնել ծնողների իրազեկվածություն ը ներեխաների իրավունքների վերաբերյալ: Ջարգացնել երեխաների մոտ ընդհանուր գործունեություն մեջ ներգրավվելու կարողություններ ու հմտություններ:	Ծրագրի նպատակն է նպաստել երեխաների ինքնուրույնության զարգացմանը ու հասարակության մեջ ներառմանը: Արդյունքում երեխաները սովորում են օգտվել հասարակական տրանսպորտից, այցելել հասարակական տարրեր վայրեր՝ կինոթատրոններ, մարզաշատ վայրեր, խաղային գոտիներ, զանազան խմբակներ, մարզադահլիճներ, պատմամշակութային կենտրոններ:	01.04.2026թ 30.06.2026թ	100	100		

8.	Հոգեբանական աաջակցություն	Հոգեբանի աշխատանքն ուղղված է հուզականային ոլորտի, հաղորդակցման ոլորտի, վարքի առանձնահատկությու նների, խմացական գործընթացների զարգացմանը:	Հոգեթերապևտիկ էկլեկտիկ մոտեցումներով՝ կոգնիտիվ վարքային թերապիա տեխնիկաների գերակշռությամբ, պրոնկտիվ մեթոդիկաներ և տեխնիկաներ իրականավում է շտկողական և թերապևտիկ աշխատանք ծնողների և սաների հետ՝ անհատական և և խմբային ձևաչափով:	Հոգեթերապևտիկ աշխատանքներ ուղղված շահառուների մոտ դրսևորվող ներքին կոնֆլիկտների բացահայտմանը և կարգավորմանը, տագնապների և վախերի բացահայտմանն ու հաղթահարմանը, սոցիալակն հմտությունների ձևավորմանը, կաշուն մտքերի և գործողությունների հաղթահարմանը, ինքնակարգավորման ինքնավերահսկման և ինքնակառավարման հմտությունների զարգացմանը:	01.04.2026թ 30.06.2026թ	85	85		
9.	Աղապտիվ ֆիզկուլտուրա	Թերապիան նպաստում է երեխաների կողմից շարժական խաղերի ընթացքում կանոններին հետևմանը, խմբակիցների հետ վարժությունների կատարմանը, շարժումների կազմակերպմանն ու շարժողական հնարավորություններ ի ընդլայնմանը:	Խմբային աշխատանքի ժամանակ շեշտը դրվում է համագործակցությ ան և թիմային աշխատանքի վրա՝ նպատակ ունենալով սաների մոտ զարգացնելու ինքնավստահությ ան և խմբային պատկանելության զգացումը: 90 րեխա:	Զարգացնել ֆիզիկական ընդունակությունը, տարածական կողմնորոշումը, կոորդինացիոն ընդունակությունները, Ձևավորել ստատիկ և դինամիկ հավասարակշռություն,	01.04.2026թ 30.06.2026թ	80	80		

10.	Վերապատրաստումների անցկացում ատտիզմ ունեցող երեխաների ծնողների և ոլորտում աշխատող մասնագետների համար	Իրականացվում է խորհրդատվությունների տրամադրում հանրակրթական դպրոցների ուսուցիչների և նախադպրոցական հաստատությունների մասնագետների ոլորտում աշխատող այլ մասնագետների համար: Երեխաների ծնողների համար՝ երեխայի կրթության կազմակերպման, աջակցության ծառայությունների տրամադրման և սոցիալական ներառման հարցերի շուրջ:	Խմբային քննարկումներ միասնական հարցերի շուրջ: Անհատական ծրագրերի քննարկումներ, Անհատական խորհրդատվություն, գործնական պարապմունք:	Մեթոդական օգնություն մանկավարժներին, մասնագետներին և ծնողներին, երեխաների և ծնողների կյանքի որակի բարելավում:	01.04.2026թ 30.06.2026թ	4	4		
11.	Աջակցություն հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում ԿԱՊ կարիքով երեխաների ներառմանը	Ատտիզմ և զարգացման խանգարումներ ունեցող երեխաների ծնողների ու ուսումնական հաստատությունների (այդ թվում նախադպրոցական) մանկավարժական աշխատողների համար՝ երեխայի կրթության	և Ամսական առնվազն երեք հաստատություններում ատտիզմ անգամ կատարել և զարգացման խանգարումներ այցեր տարբեր ունեցող սովորողների ներառում հանրակրթական և ինտեգրում: ուսումնական հաստատություններ և ցուցաբերել աջակցություն ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական	Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում ատտիզմ անգամ կատարել և զարգացման խանգարումներ այցեր տարբեր ունեցող սովորողների ներառում հանրակրթական և ինտեգրում:	01.04.2026թ 30.06.2026թ	12	12		

